

Będzie można wymienić piec bez audytu

Program już prostszy

Zgodnie z przewidywaniami na lutowej sesji Rada Miasta dokonała zmian w programie ograniczenia niskiej emisji. Teraz stał on się znacznie prostszy i łatwiej dostępny. Chociaż i tak dyskusje na ten temat będą się nadal toczyć, bo wciąż jest bardziej skomplikowany niż na przykład w Tychach. Wiceprzewodniczący Rady chciał chociażby, aby dopuścić do niego nowoczesne piece mialowe, bo przecież one też w porównaniu ze starymi dają efekt ekologiczny. Rada jednak uznała inaczej, bo jak twierdzą pracownicy Zespołu ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem Łędzińskiego magistratu, w Tychach uznano, że dopuszczenie pieców mialowych nie było najlepszym rozwiązaniem. Podobnie w Tychach uznano, że wielu mieszkańców źle dobierało kotły, więc w Łędzinach jednak pomagać w tym będzie energetyk. Bo przecież celem programu jest ograniczenie niskiej emisji czyli dymów z domowych kominów.

Niska emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzi głównie z lokalnych kotłowni węglowych opalanych najczęściej tanim węglem, miałem lub mułem węglowym, a więc paliwem o złej jakości i niskich parametrach grzewczych. Niska emisja należy do grupy zanieczyszczeń lokalnych, czyli upraszczając możemy powiedzieć że sami jesteśmy odpowiedzialni za czystość powietrza w naszej Gminie, które w okresie sezonu grzewczego a zwłaszcza wieczorami ma wiele do życzenia.

Nowe władze - nowy program

W pierwotnej wersji, Program Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Łędziny zakładał wyłącznie kompleksową modernizację budynku mieszkalnego wynikającą z audytu energetycznego. Jednak dla wielu mieszkańców była to formuła zbyt kosztowna i niedostępna dlatego nowe władze natychmiast postanowiły ją uprościć. Na wniosek Burmistrza Wiesława Stambrowskiego Rada Miasta 22. lutego przyjęła nowe Generalne Założenia Programu Likwidacji Niskiej Emisji na lata 2007-2009.

Wprowadzenie zmian jest odpowiedzią na oczekiwania mieszkańców. Program ulega zmianie poprzez wprowadzenie do jego generalnych założeń oprócz dotychczasowego wariantu kompleksowego - także wariantu podstawowego.

W wariantcie kompleksowym (tym z audytami energetycznymi), który był już szeroko opisywany wprowadzono niewielkie zmiany. Warunkiem realizacji tego wariantu jest nadal wykonanie audytu energetycznego zgodnego z wytycznymi WFOŚiGW (szczegóły w Zespole d/s Zarządzania Energią i Środowiskiem w DG-2)

Wariant podstawowy daje możliwość samodzielnego określenia za-

kresu prac, ale tylko w zakresie modernizacji budynku ograniczonym do:

1. wymiany pieca wraz z możliwością podłączenia zasobnika ciepłej wody użytkowej (c.w.u.), w zakresie modernizacji kotłowni
2. budowy systemu kolektorów słonecznych modernizacji instalacji centralnego ogrzewania (c.o.)

Wojewódzki Fundusz ma swoje wymagania

W obu wariantach, WFOŚiGW wymaga przedstawienia efektu ekologicznego jaki przyniosą dofinansowane przez niego prace. Każdy może sam zdecydować jakie powyższe prace chciałby zrealizować, jednakże, aby zapewnić poprawny dobór mocy źródła ciepła, udowodnić potrzebę ewentualnej modernizacji instalacji c.o. lub montażu systemu kolektorów słonecznych, każdy z zakwalifikowanych uczestników zobowiązany jest wykonać przegląd energetyczny budynku. W wariantcie podstawowym koniecznym jest także opracowanie Ankiety Technicznej wg wzoru WFOŚiGW obowiązującego na 2007 r.

Miasto dopłaci do energetyka

Fachowe opracowanie dokumentów takich jak przegląd energetyczny budynku lub jego audyt energetyczny mogą zapewnić tylko specjaliści w tej dziedzinie - audytorzy energetyczni. W Zespole ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem przy ul. Łędzińskiej 47 znajduje się lista ofert cenowych firm audytorskich. Lista wszystkich audytorów energetycznych z woj. śląskiego jest także publikowana na stronie internetowej <http://www.zae.org.pl> w zakładce LISTA AUDYTORÓW MB BGK ZAE.

Usługi audytorskie nie są niestety bezpłatne i każdy mieszkaniec, któ-

ry został zakwalifikowany do II etapu Programu, chcąc przystąpić do późniejszej realizacji prac musi dostarczyć wymagane opracowania zgodnie z przyjętymi założeniami Programu, oraz za nie zapłacić. Opracowania te nie należą do najtańszych więc Rada Miasta Łędziny postanowiła je mieszkańcom dofinansować w wysokości:

- za przegląd energetyczny zawierający niezbędne załączniki oraz wstępną opinię kominiarską dofinansowanie do kwoty 600 zł (brutto)
- za audyt energetyczny zawierający niezbędne załączniki oraz wstępną opinię kominiarską dofinansowanie do kwoty 1000 zł (brutto).

Powyższe kwoty zostaną zaliczone na poczet wkładu własnego - ale uwaga - rezygnacja z realizacji prac budowlano - montażowych oznacza także rezygnację z dofinansowania.

Na co dofinansowania nie ma?

Należy wyraźnie zaznaczyć, że warunkiem stawianym przez WFOŚiGW, jakiegokolwiek dofinansowania jest wykazanie dodatkowego efektu ekologicznego oraz ekonomiczne uzasadnienie opłacalności wykonania prac w celu jego uzyskania. O co chodzi? Najlepiej wyjaśnić to na przykładach. Nie dostaniemy pieniędzy na:

- zmianę kotłowni gazowej na węglową lub olejową bo nie daje to przecież poprawy ekologicznej.
- wymiana sprawnych i ekologicznych kotłów węglowych posiadających certyfikat na znak bezpieczeństwa ekologicznego na nowsze - nie daje to efektu ekologicznego.
- wymiana kotłów posiadających gwarancję producenta bezpłatnej naprawy

- wymiana sprawnych kotłów gazowych (sprawność powyżej 80%) na nowsze - znikomy efekt ekologiczny.

- wymiana sprawnej instalacji centralnego ogrzewania na nowszą - znikomy efekt ekologiczny.

- docieplenie przegród budowlanych (ścian, dachów) pokrytych azbestem. Warunkiem kwalifikacji jest usunięcie azbestu przez wyspecjalizowaną firmę.

Za co nam jeszcze nie zwrócić?

Koszty poniesione za wymianę starych i nieszczelnych okien na nowe o powyższych parametrach przyniosą wymierny efekt ekologiczny, więc zasługują na dofinansowanie. Natomiast parametry nie mające wpływu na efekt ekologiczny a jedynie na estetykę lub indywidualne upodobania, (np. dopłata za kolor okna, montaż żaluzji, rolet zewnętrznych, marmurowe parapety czy montaż witraży w drzwiach wejściowych) nie przynoszą żadnego efektu ekologicznego a jedynie czynią inwestycję mniej opłacalną z punktu widzenia WFOŚiGW. To trzeba w 100 procentach zapłacić samemu. Do kosztów niekwalifikowanych należą również chociażby zdobione kolorowe tynki itp. mające jedynie wpływ na estetykę budynku.

Ważne jest, aby każdy z Uczestników Programu przed podpisaniem umowy z audytorem energetycznym w miarę swoich możliwości ocenił sam stan swojego budynku ewentualnie poprosił audytora o wstępną analizę i ocenę możliwości dofinansowania tzw. audyt wstępny, który najczęściej jest bezpłatny. W trosce o zabezpieczenie interesów mieszkańców zostały przygotowane wzory umów, jakie powinni zawrzeć z firmami audytorskimi, które można pozyskać w Zespole ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem. Ważnym jest, aby zgromadzić dokumentację techniczną budynku co przyczyni się do niższej ceny opracowań energetycznych.

Ile dołożą?

Maksymalne poziomy dofinansowania wyznacza WFOŚiGW w Katowicach w zawartej umowie z Urzędem Miasta Łędziny. Kwalifikację kosztów które podlegają 70% dofinansowaniu ustala Urząd Miasta w oparciu o tą umowę. Zgodnie z umową pożyczki zawartą z WFOŚiGW dla I etapu Programu wyznaczono:

- poziom dofinansowania do 70% maksymalnych kosztów kwalifikowanych brutto
- maksymalne kwoty dofinansowania poszczególnych robót podamy za miesiąc.

Tylu chętnych

Chętnych jest obecnie więcej niż przyznanych na rok 2007 pieniędzy. W związku z ogromnym zainteresowaniem Programem wśród właścicieli domów jednorodzinnych informujemy, że pisemne powiadomienia otrzymają tylko zakwalifikowani do II etapu Programu. Pozostałych Uczestników prosimy o cierpliwość, gdyż dostaną odpowiednie powiadomienia w przyszłych etapach w ustalonej kolejności. Jednocześnie należało wyraźnie podkreślić, że jedynym kryterium kolejności uczestnictwa w Programie jest data złożenia ankiety wstępnej. Pierwsze ankiety wstępne wpłynęły w styczniu 2005 r., a do chwili obecnej złożono 787 ankiet.

Zakłada się, że prace będą prowadzone jednocześnie w 238 budynkach. Oszacowano, że drugi etap Programu będzie kosztował około 5,5 miliona. Z uwagi na różne zakresy robót u różnych mieszkańców ich liczba może ulec nieznacznemu zwiększeniu, ale tylko w przypadku gdy koszty prac będą niższe niż zakładano. Im tańsze prace będziemy wybierać, tym więcej ludzi „zapapie się” już w tym roku.

Ponadto warto powiadomić o kilku ważnych terminach dotyczących realizacji Programu:

Dla uczestników I etapu Programu istnieje konieczność dostarczenia kosztorysów ofertowych na zakres prac pozostały do zrealizowania. Kosztorysy należy dostarczyć do Operatora Programu do dnia 30 marca 2007 r.

Powiadomieni pisemnie Uczestnicy II etapu Programu proszeni są o dokonanie wyboru firmy audytorskiej z którą podpiszą stosowną umowę i dostarczeniu, w zależności od wybranego wariantu Programu audytu energetycznego lub przeglądu energetycznego wraz z załącznikami do dnia 30 marca 2007 r. Wzór umowy oraz lista audytorów dostępne są w Zespole ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem, a także wkrótce zostaną zamieszczone na stronie internetowej.

Dodatkowe informacje można uzyskać osobiście w Zespole ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem przy ul. Łędzińskiej 47 lub telefonicznie pod numerem (032) 216 65 11 wew. 25 lub 45.

Celem szybszego przekazywania informacji wkrótce dla wszystkich zainteresowanych zostanie uruchomiona specjalna strona internetowa poświęcona wyłącznie Programowi Likwidacji Niskiej Emisji w Gminie Łędziny.

opracował (DD) na podstawie materiału dostarczonego przez Zespół ds. Zarządzania Energią i Środowiskiem

Ciekawostka przyrodnicza

Czosnek niedźwiedzi

Rośnie w lasach między Imielinem, Goławcem a Smardzowicami, spotkać go też można na Zachód od Łędzin, w lesie murckowskim. Zielni się już wczesną wiosną a jego połacie nie tylko wyglądają uroczo - z rośliny tej rosnącej dziko w naszych lasach można wiosną przyrządzić pyszne sałatki.

Czosnek niedźwiedzi ma żywozielone, lancetowate, lśniące liście, podobne do liści konwalii, wyrastające z podłużnej cebuli okrytej białymi, przezroczystymi łuskami. Gładki, jasnozielony pęd z białym, kulistym kwiatostanem ma do 30 cm wysokości. Rośnie w wielkich skupieniach, w cienistych i bogatych w próchnicę lasach liściastych, w łęgach, parowach, nad strumieniami Jego silny czosnkowy zapach czuje się zanim jeszcze dostrzeże się roślinę.

Czosnek niedźwiedzi (*Allium ursinum*) bywa też nazywany leśnym, cygańskim albo dzikim - jest bliskim krewnym czosnku, którego hodujemy w ogrodach czy kupujemy na targu. Czosnek hodowlany pochodzi z Azji Środkowej natomiast Cygański jest

naszym gatunkiem rodzimym. Występuje w lasach całej niemal Europy. A chociaż jest gatunkiem górskim, to jednak na takich terenach jak nasze, byłe lasy były liściaste, czuje się wyśmienicie. W naszych łędzińskich lasach można spotkać jego połacie wiel-

kości kilkudziesięciu metrów kwadratowych, nieco dalej - w Kobiórze czy w lasach Jaworzna można znaleźć jego leśne tereny liczące nawet hektar i więcej. Warto takie miejsca znać bo czosnek niedźwiedzi to prawdziwy przysmak.

Nie chodzi jednak o jego cebulki - w odróżnieniu od tych znanych nam nieco wydłużone. Wprawdzie cebulki te mają typowy czosnkowy zapach i smak, jednak o wiele delikatniejszy, i aby potrawa nabrała czosnkowego smaku nie wystarczy kilka ząbków, potrzebne jest kilka cebulek. Ale w przypadku czosnku dzikiego najsmaczniejsze są liście. Przypominają one liście konwalii, a pojawiają się już w marcu, potem w maju poła czosnkowe zakwitają białym kwiecikiem. A w czerwcu liście znikają i tylko ten kto wie gdzie one się znajdują - umie znaleźć czosnkowe pole. Jednak zanim czosnek zakwitnie jego liście to bardzo delikatna sałata o delikatnym czosnkowym posmaku.

Czosnek niedźwiedzi można też zasadzić w ogrodzie - na przykład pod malinami, koło kompostu, pod płotem. Nie zalecamy wykopywania cebulek w lesie - można je kupić za 70 groszy. Po dwóch trzech latach z kilku cebulek rozsiewe nam się spora kępka.

Przysmak

Aromatyczne, pachnące czosnkiem liście zawierają dużo witaminy C, pobudzają apetyt. Jego szerokie liście są bardzo smaczne na surowo (podobnie jak i cebule) i nadają się świetnie jako dodatek do kanapek i sałatek. Zalecane są jako składnik wiosennych zup (zastosowanie popularne do dzisiaj w Rosji); można je też dodawać do sałatek i kisic oraz marynować w oliwie (przysmak w Niemczech). Gotowane lub suszone tracą w pewnym stopniu czosnkowy aromat, ale były w wielu krajach od Anglii po Kamczatkę używane jako warzywo do zup. Roślina ta jest wciąż popularnym dzikim warzywem na Ukrainie, w Rosji (jako "czemsza") i na Kaukazie (np. w Czechenii). Moskiewie, Lwowie i większości innych miast dawnego Związku Sowieckiego gatunek ten jest sprzedawany na targach świeży, kiszony lub solony. W maju, kiedy roślina zakwita, liście stają się nieco łykowane i twarde. Wybierając się na żniwa warto pamiętać, aby nie niszczyć cebul. Za rok znów wypuszczą liście.

W dramacie Czechowa "Trzy siostry",

w akcie drugim pojawia się humorystyczny dialog, którego głównym tematem jest właśnie czosnek niedźwiedzi.

Roślina ozdobna - chętnie sadzony w parkach i przydomowych ogródkach. Posadzony w dużych kępach, wygląda bardzo dekoracyjnie. Łatwo się rozmnaża.

Czosnek niedźwiedzi to roślina stosowana też w medycynie ludowej. Odkaza przewód

pokarmowy, zapobiega nadmiernej fermentacji w jelitach, olejek czosnkowy wydzielający się podczas jedzenia sięga aż do płuc i dlatego czosnek jest stosowany przy chorobach przewodu pokarmowego, szczególnie przy przewlekłych nieżytach oskrzeli. Używany jest jako środek pomocniczy przy leczeniu miażdżycy i nadciśnienia. Obniża ciśnienie krwi.